

Katona Zsigmond

Közügyek

IX. évfolyam 11. szám | 2023. november

BORBÁS, KATONATELEP, SZOLNOKIHEGY, TALFÁJA, TÖREKVÉS, ÚRRÉT, VACSIHEGY HÍREIVEL

MEGJELENIK HAVONTA

OKTÓBERFEST

5.

FOGYASZTÓVÉDELMI SAROK

7.

VOLT EGYSZER EGY ABC

8.

ÓVODAI RAJZVERSENY

9.

November: ősztó, enyészet, Szent András hava

Ady Endre: Hervadáskor

Hervadáskor, pusztuláskor,
Novemberi dérhulláskor
Tinálatok, lent a kertben
Ránk hullott a falevél.
Az öreg fa hervadt lombja
Mintha nekünk szólott volna,
Mintha minket intett volna:
Vigázzatok, jön a tél!

Hervadáskor, pusztuláskor,
Novemberi dérhulláskor,
Visszasír a lelkem hozzád,
Szép szerelmem, kedvesem.
Mintha ott a kertben lennék.
Száll a levél, száll az emlék,
Szálló levél, szálló emlék
Körülrepdes csendesen...

Hervadáskor, pusztuláskor,
Novemberi dérhulláskor,
Tinálatok, lent a kertben
Most is hull a falevél.
Most is hervadt a fa lombja,
De most mintha sírva szólna:
Úgy-e, úgy-e nem hittétek,
Rövid a nyár, itt a tél...

Novemberi kalendárium

A hónap régi magyar neve:
Nyilas hava, illetve a Nyilas
hónap első dekádjának legje-
lentősebb szentje után Szent
András hava volt. Naptárunk
11. hónapja a régi római
kalendáriumban a kilencedik
volt, latin neve, November is

azt jelenti, „kilencedik”. No-
vember első két-három napja
a halottak kultuszát szolgálja,
de nem római hagyatékkép-
pen, hanem kelta befolyás
alatt. Ezt bizonyítja, hogy úgy
a november elsején megtar-
tott Mindenszentek napját,
mint a másodikán (vagy ha
ez vasárnapra esik, akkor
harmadikán) megült Halottak
napját csak a 9. és 10. század
óta ünnepli meg az Egyház.

November 1. Mindenszentek

Mindenszentek napja mind-
azon megdicsőült lelkek ün-
nepe, akikről megszámlál-
hatatlan sokaságuk miatt a
kalendárium külön-külön, név
szerint nem emlékezik meg. A
mindenszentek ünnepe a ró-

mai katolikus egyház saját ün-
nepe. Korábban összefonódott
az ősi kelta, Samhain pogány
ünneppel is. Ez a kelták szá-
mára az újévet jelentette, és a
tél és a sötétség kezdetét. Úgy
vélték, hogy az ünnep éjsza-
káján az előző évben meghalt
emberek lelkei visszatérhet-
nek, és összezavarhatják az
élők életét, mivel az év során
elhunyt lelkek ezen az éjjelen
vándorolnak át a holtak biro-
dalmába. Azért, hogy a lelkek
minél kevesebb bajt okozza-
nak, az emberek ételt és ál-
latot áldoztak fel nekik. Ez a
pogány, halottakra emlékező
ünnep él tovább mindenszen-
tek ünnepeként. 835-ben IV.
Gergely pápa november 1-jét
nevezte ki az ünnep napjául és
egyetemes ünnepé tette. VI.
Leó bizánci császár terjesz-

tette ki az ünnepet a vértá-
núkról minden szentre.

Ma a római katolikusoknál
november 1-jén tartják, a gö-
rög katolikusoknál a húsvét
utáni 8. és a pünkösdöt köve-
tő 1. vasárnapon ünneplik. A
reformátusoknál ezzel szem-
ben nem egyházi ünnep sem a
halottak napja, sem a minden-
szentek, mert helytelennek
ítélik a katolikus halotti kul-
tuszt. Az evangélikusok meg-
tartják a halottak napját, de a
mindenszentek ünnepét nem.

November 2. Halottak napja

A halottak napja az elhunyt,
de az üdvösséget még el nem
nyert, a tisztítóútúzhon lévő
hívekért kerül megtartásra.
A katolikusok november 2-án

(Folytatás a 2. oldalon)

tartják, a mindenszenteket követő napon. A november 2-i ünnep lényege abban tér el a mindenszentekétől, hogy ilyenkor mindenki a saját hallottaira emlékezik. Az egyházban először 998-ban ünnepelték önálló ünnepként a halottak napját. Szent Odilo clunyi bencés apát kezdeményezése volt, hogy mindenszentek napja után emlékezzenek meg valamennyi elhunyt hívról. Ezen a napon imádságot mondanak az elhunytakért. A halottak napi gyászmisék az örök életéről és a feltámadásról szólnak. Az eredetileg katolikus ünnepet más felekezetek is átvették.

November 3.

A magyar tudomány napja

1825. november 3-án, a pozsonyi országgyűlésen határozták el a magyar rendek a Magyar Tudományos Akadémia létrehozását. A Magyar Tudósok Világtalálkozóján (1996) döntés született arról, hogy ez a nap lesz minden évben a MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA, amelyet először 1997-ben ünnepeltek meg.

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) 2023 novemberében 20. alkalommal rendezte meg a hazai tudományos élet kitüntetett eseményét, a „Magyar Tudomány Ünnepe 2023” című országos és határon túli programsorozatot. A Magyar Tudomány Ünnepe idei motója: „Tudomány: válaszok a globális kihívásokra”. A rendezvények témái között előtérbe kerülnek többek között a globális gazdasági, politikai folyamatok, az orosz-ukrán háború, kiemelten a mester-

séges intelligencia hatásait elemző kérdéskörök; de továbbra is napirenden lesznek olyan, korábban is nagy érdeklődésre számot tartó területek, mint a klímaváltozás, az energetikai problémák hatásai, és az MTA számít további, társadalomtudományokat érintő és művészeti előadásokra is.

November 4.

Nemzeti gyásznapi, az 1956-os forradalom leverése

November 4-ét nemzeti gyásznappként tarjuk számon. E napon az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésének áldozatait gyászoljuk. Fejet hajtunk a harcoló és helytálló hőseinknek és a forradalmat követő megtorlás áldozatainak emléke előtt. Ezen a napon az 1956-os forradalom és szabadságharc mártírjaira emlékezik az ország. Hatvanhét évvel ezelőtt ezen a napon vonultak be a szovjet csapatok Magyarországra, ezzel megkezdődött a forradalom leverése.

Magyarország kormánya 2013-ban nyilvánította a nemzeti gyász emléknapjává november 4-ét.

November 14.

Diabetes világnap

A Nemzetközi Diabetes Társaság tagszervezetei november 14-én a világ több mint 130 országában ünneplik a nemzetközi DIABETES VILÁGNAP-ot, mert ezen a napon született Frederick Banting, aki társával, Charles Bestel együtt elsőként vetette fel az

elképzelést, mely végül 1921 októberében az inzulin felfedezéséhez vezetett. A diabetes, elsősorban a 2-es típusú cukorbetegség, olyan idült cardiovascularis (szív és érrendszeri) kóros állapot, melyhez hyperglycaemia (magas vércukor szint) csatlakozik. Évtizedekkel ezelőtt a cukorbetegség életét elsősorban a heveny szövődmények veszélyeztették, ma – elsősorban a 2-es típusú diabetesesek – az idült kis-és nagy érrendszeri szövődmények. Újabb adatok szerint a diabetes mint szívbetegséget okozó kockázati tényező ma nagyobb mértékű veszélyeztetettséget jelent, mint a do-

hányzás. Magyarországon a lakosság 5–10 %-a érintett valamilyen mértékben.

November 17.

250 éve született Csokonai Vitéz Mihály

Ezen a napon, 250 éve, született Csokonai Vitéz Mihály (Debrecen, 1773. november 17. – Debrecen, 1805. január 28.): költő, író, műfordító. a magyar felvilágosodás-kori irodalom egyik legjelentősebb költője. Tanárai a jövő tudósaként emlegették, „poeta doctusnak” és „poeta natus-

nak” is nevezték. Csokonai Vitéz Mihály Debrecenben született, édesapja Csokonai Vitéz József seb orvos, református főiskolai tanár, édesanyja Diószegi Sára.

Csokonai Vitéz Mihály szülővárosában végezte tanulmányait, majd ezek befejeztével – fiatal kora ellenére – a költészet professzorának nevezték ki.

Rövid életének utolsó 12 éve szinte állandó nyomorban telt, majd 31 éves korában halt meg szülővárosában, édesanyja házában. Csokonai Vitéz Mihály egy zseniális és eredeti költő volt.

1797 nyarán ismerkedik meg Vajda Juliannával, aki iránt rögtön szerelemre gyúlt. Ez a kílátás nélküli lángolás 9 hónapig tartott, mikor is Lillát férjhez adták Lévai Istvánhoz. Ezen idő alatt születtek meg nagyrészt Lillát dicsőítő dalai. Csokonai Vitéz Mihály értette a görög, latin, német, francia és olasz nyelveket. 1805-ben súlyos tüdőgyulladásban hunyt el, éppen amikor verses munkáinak kiadása folyamatban volt. Különösen kedveltek ma is alábbi alkotásai:

A méla Tempefői, vagy az is bolond, ki poétává lesz Magyarországon, Dorottyá, A Reményhez, A tihanyi Ekához, A Magánossághoz, Az özvegy Karnyóné és a két szelburdiak, Vajda Juliannának szerelmeknek.

November 19.

Szent Erzsébet

Sokan nem szeretik a telet ez látható a régi mondákban, csodákban és még a télhez kapcsolódó szentek emlékeiről is. E témának két szentje van, akik ráadásul közre is fogják a java telet. Egyikük Dorottyá, „a farsang dímája” (febr. 6.). Másikuk Árpád-házi (Magyarországi) Szent Erzsébet (nov. 19.). Erzsébet II. András királyunk lánya volt.

Tizennégy évesen feleségül adták Lajos thüringiai örgrófhhoz. A hercegnő már hat év múlva özvegy lett: férje 1227-ben felöltötte a keresztet, a Szentföldre indult, de útközben megbetegedett és meghalt.

Forrás: magyarnemzet.hu

Erzsébet, akinek jótékonykodása miatt már korábban is meggyűlt a baja férje családjával, magára maradván Marburgba költözött, és belépett a Ferenc-rendbe. Javait és rövidke életének hátralévő néhány esztendejét a betegek és rászorultak gondozásának szentelte. 1231. november 16-án halt meg, huszonnégy évesen. Egykori kérője, II. Frigyes német-római császár e szavakkal tett aranykoronát Erzsébet koporsójára: „nem

koronázhattam meg császárnénak, most megkoronázom Isten országa halhatatlan királynéjának”.

Németországi működése folytán a világegyháznak ő az egyetlen ismertebb magyar származású szentje. Ünnepe a római naptár november 17-én hozza, mi magyarok 19-én üljük meg. „Felemeltetéséről” régi magyar naptárak május 2-án, vagyis névnapijával épp „átellenben” emlékeztek meg. (A témához kapcsolódik

Dr. Finta József érseki helynök írása a „Hit és Erkölc rovatban.)

November 26. Babits Mihály 140. születésnapja

140 éve, 1883. november 26-án született Szekszárdon Babits Mihály költő, műfordító, akadémikus, a Nyugat nemzedékének egyik legnagyobb költője. Szépprózája a költői szimbolizmustól a szigorú re-

alizmusig terjed, jelentősek tanulmányai, esszéi, irodalomtörténeti munkái is. Babits költészetében az antik világ képeitől a középkoron át a modern világig jut el, egyike a legképzőgazdagabb költőknek.

Szépprózája a költői szimbolizmustól a szigorú realizmusig terjed, jelentősek tanulmányai, esszéi, irodalomtörténeti munkái is. Vallásos katolikus volt, vágyott a hitre, amely egyet jelentett nála a humanizmussal.

Októberi számvetés

Újabb fejlesztés valósul meg a katonatelepi Tóth Viktor Sportpályán! A kosárlabda pályáknak megépül a másik fele is. A Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége és a Mercedes-Benz Gyár Kosárlabda Akadémia valamint a Zsigó és Társa Kft. támogatásával hamarosan egy rendes kosárlabda pálya valósul meg. Eddig egy kosárlabda palánkra lehetett játszani, a támogatásnak köszönhetően kapunk még 5 palánkot, azaz lehet majd egész pályán, de lehet majd keresztbe két kis pályán is kosárlabdázni. Ezzel a fejlesztéssel egy újabb lépést teszünk afelé, hogy a Katonatelepi Sportpálya a katonatelepi családok közkedvelt sportolásra, szabadidő eltöltésére alkalmas pihenő parkja legyen.

A kosárlabda pálya mellett pedig már a teniszpályát tervezzük. A teniszpálya megépítése újabb sportolási lehetőséget jelent majd, melynek köszönhetően még több ember találhat majd magának itt kikapcsolódási lehetőséget.

A fejlesztések, amennyi örömet hoznak elkészültük után, legalább annyi bosszúságot is okoznak mindaddig, amíg a beruházás meg nem valósul. Talán egy ilyen kisebb méretű fejlesztés, mint egy kosárlabda vagy teniszpálya építése még nem okoz gondot a lakosságnak, de egy olyan nagyméretű útépités, mint 441-es út, az már igen. Egyik ilyen probléma volt az iskola előtti kamion forgalom.

A közművek áthelyezése miatt teljesen feltúrták az iskola környékét, ráadásul pont ebben az időszakban megnövekedett a forgalom a Hosszúnyelű utca végén található homokbányában is. A hatalmas kamionok az iskola előtt fordultak be percenként egymás után úgy, hogy mellette mindenütt építkezési terület volt. A helyi polgárorség és az én véleményem is az volt, hogy nagyon veszélyes a gyerekekre az iskola előtti kamion forgalom, ezért úgy döntöttem, hogy mindaddig, amíg az iskola előtt nem áll helyre az építkezés, addig a kamionos forgalmat muszáj áttelelni a Kocsis Pál és Szőlőskert utcára, legalább is, ha meg akarunk előzni egy balesetet az iskola előtt. Kértem is a Kocsis Pál és a Szőlőskert utcán lakók türelmét, akik közül voltak, akik megértették a helyzetet, de természetesen voltak, akik ezt nagyon rossz ötletnek találták. Természetesen ez nem volt egy jó ötlet, de nem volt jobb. Erre szokták mondani, hogy két rossz közül a kevésbé rosszast választottam. Jogos a felháborodás, hogy a kamion forgalom nem tesz jót a Kocsis Pál és Szőlőskert utca burkolatának, de inkább az aszfalt sérüljön, mint egy kisgyereket üssenek el az iskola előtt. A Kocsis Pál és a Szőlőskert utca lakóinak megnyugtatóan annyit tudok írni, hogy az önkormányzattal megbeszéltem, hogy a teherforgalom levonulta után az

útban keletkezett kárt helyreállítják. A Hosszúnyelű utca lakóinak pedig azt tudom mondani, hogy folyamatosan dolgozok egy alternatív útvonal kidolgozásán. Ez az alternatív útvonal a Homokbányától nem messze kikerülne a Hosszúnyelű utcát és a 441-es útra vezetne ki. Ez lenne a legjobb megoldás, akkor ugyanis megszabadulna a teherforgalomtól az iskola és környéke, a Kocsis Pál, a Szőlőskert utca és kiváltképp a Hosszúnyelű utca. A Hosszúnyelű utat kikerülő alternatív útvonalat a városházán is jó ötletnek találják, azonban még a műszaki és az anyagi feltételei nem tisztázódtak így még nem tudok sikerről beszámolni, pedig nagyon szeretném, hogy végre a Hosszúnyelű utcáról elterelődjön a teherforgalom. Türelmet kérek a Kocsis Pál és a Szőlőskert utca lakóitól és a vasúton túl lakóktól, folyamatosan a probléma megoldásán dolgozom és remélem, hogy minél rövidebb ideig tart ez az állapot.

A 441-es út építése miatt egy kicsit a forgalmi rendet is meg kellett változtatni. Az aktuális forgalmi rendet a jóváhagyott ideiglenes forgalomtechnikai terv szerint kihelyezett táblák jelzik. Ideiglenes terelőúton, 2x1 sávon lehet ugyan haladni, de Előzni tilos és 40 km/h a megengedett sebesség. Egyirányúsításra került a Platán utca és a Katona Zsigmond utca a Lombos utca és Zsigmond

Dr. Fekete Gábor
önkormányzati képviselő

Ferenc utca közötti szakaszon a Zsigmond Ferenc utca irányában. Az egyirányúsítást talán mára mindenki meg is szokta. A Gyökér és a Barka utcák érintett szakaszai pedig lezárásra kerültek az új útburkolatok megépítése miatt. A sok fennforgás mellett a jó hír, amit talán a helyiek is érzékelnek, hogy halad az építkezés. Az elkészült Napfény és Szőlőskert utcák már megnyitásra is kerültek a forgalom számára. Amíg az időjárás lehetővé teszi, folyamatos munkavégzés várható. Az ütemterv szerint még az idei évben folytatódik a jobb oldali szélesítés építése, útszegélyek építése és aszfaltozási munkák végzése. Valamint folyamatban van a szelvényezés szerinti baloldalon a tervezett csapadékcatorna kivitelezése. Továbbá épülnek a tervezett jelzőlámpás csomópontok alépitményei, aknáik és védőcsövei is. Mivel látható, hogy a kivitelező halad a rábízott munkával, bízom benne, hogy 2024 nyarára már csak az átadó ünnepségen kell a szalagot átvágni, ünnepelve ezzel azt, hogy több évtizedes kívánsága valósul meg a katonatelepieknek.

Nem is olyan nagy dolog a halál

A 140 éve született Babits Mihály emlékére

140 éve született Babits Mihály. Talán nincs még egy ilyen „veretes” költőnk. Egyszerre mester-óriás és „poeta doc-tus”, aki atyai jelenlétével körülöleli a korabeli irodalmi életet. Hasonló tekintélyt sugároz személyisége, mint a zenei életben Kodályé, szakmai szigora, ugyanakkor nagylelkűsége nem kevésbé nagy szellemeket vonz magához. A latin műveltség avatott képviselője, a magyar

lírai hagyomány őrzője és megújítója. Kosztolányi mondja róla egyik ünnepi beszédében:

„Az arca éles és keserű. Se ifjú, se öreg, hanem időn kívüli, nem változó, akár ma. Milyenek voltak a versei? Élesek és keserűek. Se ifjúak, se öregek, hanem időnkívüliek, nem változók. Akkoriban: az irodalom divatos cukrászai ingerelték a közönség ínyét, a költői nyelv hétköz-

napi volt, léha és üres, amint mondták «közvetlen», a nagy magyarokkal való élő kapcsolat pedig megszűnt.”

A szekszárdi születésű, magyar-francia szakra jelentkező ifjú Kosztolányi mellett Juhász Gyulával kerül igazi szellemi közösségbe. A Nyugat folyóirat intellektuális vezéréként és egyetemi tanárként találja meg helyét a polgári világban.

Versei mélyen a filozófia talaján gyökeresnek – eredetileg filozófusnak készült, erőteljes gondolatisága lebegő játékos-sággal, könnyed tünékenységgel és enyhe keserűességgel fonódik össze.

Emblematikus korszakai és versei a magyar irodalom aranyként fénylő, patinás korszakát mutatják föl számunkra. A próféta, a játszi tudós, az agóniájában Istenhez fohászoló megrendült ember mind-mind jelen vannak ebben a költészetben. Egybefogja a tárgyiasult líra érzéki és érzékenyen túli valósághoz kötődő hozzáállását, s a fennkölt intellektuális, filozófiai princípiumokból kiinduló reflexiókat. A latinos műveltség végigkíséri poétikáját, nem véletlen, hogy Dante briliáns fordítójaként is jegyezzük.

Noha a háború ellen szót emel, nem vállal rendszeres közéleti szerepet, mikor szükségét érzi, szót emel. Ismeretes, hogy sokan, sokszor vádolták, istenkáromlástól fogva (Fortissimo) kezdve különböző vádakkal, de mindig kiállt elvei mellett. A Jónás könyve a hazáját féltő költő-próféta felszólalása, nagy, biblikus merítésű, az emberi szenvedést és isteni üdvönt egy anti-hős, egy gyötrődő próféta vallomásán keresztül tárja elénk.

A Balázsolás, talán legmegrendítőbb alkotása, a halál torkában fájdalmasan Istenhez fohászoló teremtmény gyönyörű imája, mely ezekben a fuldokló, járványoktól fenyegetett időkben különösen aktuális:

Dr. Turai Laura
irodalomtörténész

2023. november 7. és november 24. között

Ruhagyűjtés

az iskolának

Gyűjtsétek össze otthonról a már nem használt ruhákat, kiegészítőket, lakástextileket és hozzátok be a megtelt zsákokat a kiírt időpontra! Az iskola a leadott súlynak megfelelő összeget kapja jutalomként.

Vajon a Te osztályod csapata lesz a legügyesebb, aki a legtöbb jutalomhoz segíti hozzá az iskolátokat?

Leadható az iskola portáján.

Sulizsák
GONCÓLJ A FÖLDÉRT!

Kérjük, hogy tartsd szem előtt begyűjtési feltételeinket!
Ha kérdéseket van itt találtok meg minket: Tel: +36 30 566 8896 Email: info@sulizsak.hu www.sulizsak.hu

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Falu-és Tanyabejáró Alapítvány (6000 Kecskemét, Talfája tanya 40.)

Felelős kiadó: Kovács Mária Klára kuratóriumi elnök

Alapító szerkesztők: † id. Tóth Viktor, Borsos Mihály, Kisberk Hella

Felelős szerkesztő: dr. Kerényi Zoltán; Olvasószerkesztő: Kovács Klára

Rovatvezetők: dr. Kerényi Zoltán (Kertünk-házunk), Kisberk Hella, Marsa Tímea (Oktatás, óvoda), Szentesi Zoltán, Kovács Péter(Sport), Laczay András, dr. Finta József (hit és erkölcs), dr. Serfőző Katalin,

Baksa-Nagysolymosi Andrea (Egészségügy), Makai Krisztián (Vállalkozás), Turai Laura (kultúra),

Lázár János (Kecskemét Katonatelepi Ifjúságáért Alapítvány), Héjjas János (Polgárórság), Kovács Klára (Közélet)

Nyomdai munka: Pendeprint Kft. Nagykőrös. Készült 1100 példányban

„Oktoberfest” ismét a Kutatóban

Az elmúlt évi nagy sikerű rendezvény zárásaként az otthont adó intézmény a MATE Szőlészeti és Borászati Intézet Kecskeméti Kutató Állomása (népszerű nevén a Szőlészeti Kutató) vezetője, Szabó Attila abbéli reményének adott hangot, hogy jövőre ugyanitt találkozzunk.

Nos, ez a remény október 14-én valóra vált. A Kecskemét-katonatelepi Ifjúsáért Alapítvány rendezésében az idén is volt „Oktoberfest” a Kutatóban. Az idén sem a söré volt a főszerep, amint az az egyébként híres németországi fesztiválokon lenni szokott, hanem a tudomány és a művészeteké, a zenéé és a festészeté.

A rendezvény programjában helyet kapott egy előadás Katonatelep alapításának hiteles történetéről, amely a névadó Katona Zsigmond és az Ő meghívására népes családjával itt új otthonra lett, a később világhírűvé vált csemege-szőlő-nemesítő Mathiász János szoros barátságáról, együttműködéséről szólt. Előadásában Lázár János a rendezvényt szervező Alapítvány elnöke kitért ennek kézzelfogható bizonyítékaira, arra a 42 levélre is, melyeket Mathiász írt Katona Zsigmondnak, amelyekből nyomon követhetjük barátságuk kialakulását, majd a közös munka, és eredményeinek fontosabb „lépéseit”.

Ezeket a leveleket, amelyekre a Katona Család levéltári hagyatékában leltünk rá, hamarosan közzétesszük

településünk honlapján (www.katonatelep.hu) is.

Az előadást követően a Lakó Sándor Kamarazenekar „vette át a szót” és az alábbi művek megszólaltatásával tette színesebbé a műsort. Érsek Lajos: A cselló varázsa; Jenkins: Stabat mater I. tétel; Bartók: Gyermeknek; N. Rota: A time for as; Eisemann M.: Köszönöm, hogy imádozt; Eisemann M.: Pá, kis aranyom; Márkus-Harmath: Meseautó.

A Kamarazenekar 2004-ben alakult, 2009-től egyesületi formában működik. Az együttes szakmai irányítását Kulcsár Erika a Kecskeméti M. Bodon Pál Alapfokú Művészeti iskola mesterpedagógusa látja el. A zenekar alkotóműhelye, közösségi összetartó ereje mindazoknak, akik a hangszeres zenét nem művelik élethivatásként, azonban hangszeres- és zenei ismereteiket szeretnék bővíteni szakképzett, tapasztalt tanárok, előadóművészek irányításával, közreműködésével. Így vonják be közösségépítő tevékenységükbe a nyugdíjas, de még aktív zenei szakembereket is.

Évente 15-20 alkalommal zenei szolgálatot látnak el Kecskemét város, továbbá a régió, valamint a külföldi kulturális-, zenei civil szervezetek rendezvényein, egyházi- és iskolai alkalmakon. Szakmai kapcsolatokat építenek és tartanak fenn a határon túli magyar kulturális- és zenei civil szervezetekkel, ezáltal erősítve a Kárpát-medencei és az Unió civil hálót. 2015-ben

Lázár János

tevékenységük elismeréseként Kecskemét város közgyűlése beemelte az Egyesületet a városi értéktárba.

A rendezvény díszvendége ez évben Dr. Bíró Ernő festőművész volt, aki „tanult mestersége” a gépészet művelése kapcsán korábban a Kutató munkatársa volt. Lapunk főszerkesztője, Dr. Kerényi Zoltán mutatta be a művész életpályáját és emlékezett meg a Kutatóban „együtt töltött” évekről. Dr. Bíró Ernő, okleveles gépészmérnök Kecskeméten született és jelenleg is itt él. Szabadidejében akvarell képeket fest és rendszeresen kosárlabdázik.

Dr. Bíró Ernő

14 éves korában fedezte fel tehetségét akkori rajztanára, Dr. Gál Dezső festőművész. Tanulmányait a Mátis Kálmán Képzőművészeti Szabadiskolában folytatta. Felvételt nyert a budapesti Kálvin-téri Képzőművészeti Gimnáziumba, de az 56-os események közbeszóltak és így nem festőművész, hanem gépészmérnök lett.

Közel 50 évet az élelmiszeriparban és a felsőoktatásban tevékenykedett. Ebből 10 évet

az akkori Országos Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetben (ma a MATE Szőlészeti és Borászati Intézet) tudományos főmunkatársként dolgozott.

Dr. Kerényi Zoltán, lapunk, a Közinyek főszerkesztője, egykori munkatársára így emlékezik. Bíró Ernő feladata volt a Kutatóintézet Központjának Kecskemétre költöztetése kapcsán, a Kisfáiban kialakított Labor-épületek műszaki infrastruktúrájának kialakítása, nagyrészt a budapesti műszerek áttelepítésével. Az Intézet Gépészeti Osztályának vezetőjeként, munkatársaival 10 éven át az Intézetben dolgozó kutató kollégái feladatainak műszaki hátterét teremtette meg. A szülőltetvények művelésétől a bor palackozásáig Ő valósította meg a műszaki hátteret, együttműködve kutatókkal, a témavezetőkkel, többek között a mikrovinifikációs (= kistételű borászat) pezsgőüzemet is kialakította.

E mellett minősített szaknácádó volt, élelmiszer-biztonsági feladatokkal is foglalkozott. A sport is része az életének. 19 éves korában kezdett kosárlabdázni és a kecskeméti NB.1-s kosárlabda csapat tagja. A mai napig rendszeresen edzi magát.

Akvarell-festőként jól megtudja ragadni azt a hangulatot, amit a képei közvetítenek, amelyek javarészt tájképek. Munkásságát nyomon követhetjük a számtalan kiállítás alkalmával, és az interneten megtalálható gyűjteményekből.

A Kutatóintézetben eltöltött 10 év után az Univer Kft. műszaki igazgatója volt, majd a svájci alapítású Kündig-Food Kft. főmérnöke lett, amely Közép-Európa egyetlen instant paradicsomport előállító cége volt.

Nyugdíjba vonulása óta az akvarell-festészettel jegyezte el magát. Nem volt és jelenleg sincs mestere, autodidakta módon sajátította el és művelte ezt a tevékenységet, folyamatosan tovább képezve magát. Hazai és nemzetközi alkotótáborok és a kecskeméti örömfestők alkotó-csoportjának is

Lakó Sándor zenekar

állandó tagja. A rendezvény alkalmával 17 képet állított ki és további közel harmincat pedig egy mappába lefűzve mutatott be.

A program zárásaként a rendező Alapítvány és a házigazda Kutatóintézet vendégeként egy baráti beszélgetéssel „fűszerezett” bor-, must és ivólé-kóstolón vehettünk részt, amit pogácsával és

A művész és csodálói

szőlőlekváros tejespitével zártunk le.

A rendezvény a Széchenyi 2020 program keretében, az Európai Unió és Magyarország Kormánya támogatásával valósulhatott meg.

Dr. Lázár János

kuratóriumi tag

(Fotók: Lajosné Török Zsuzsa engedélyével)

Kulturális ajánlat – megyei könyvtár

Az év végéhez közeledvén is hétről hétre frissülő olvasmányokkal, változatos rendezvényekkel várják a látogatókat a Piaristák tere 8. szám alatt. A várható programkinálatról Steiner Petra, a Katona József Könyvtár kommunikációs és közönségkapcsolati referense tájékoztatta olvasóinkat.

Csütörtökönként 10 és 11 órától ringatókkal, höcögtekökkel és mondókákkal gazdag Babahancurka foglalkozással várják 0-3 éves kor között az apróságokat felnőtt kísérőjükkal. A részvétel ingyenes, viszont Babaolvasójegyhez és előzetes regisztrációhoz köthet.

Kíváncsi rá, hogyan küzdenek meg mások a gyermeknevelés nehézségeivel? Szívesen venné, ha szakértői segítséget vehetne igénybe egyes kérdésekben? A Hírös Családmentor Egyesület anya-baba klubja mindezekre megoldást jelenthet. A szerdánként fél 10-kor kezdődő alkalmak ingyenesek, azonban előzetes regisztrációhoz kötöttek. További információk a HírCSE csacsogó zárt Facebook-csoportban.

Szombatonként 3 órától családi mesedélutánunk kedveskednek a történetrajongó gyerkőcöknek, mely foglalkozás mellé rendre egy-egy közös kreatív alkotómunka, valamint tematikus olvasmányajánló társul. A részvétel 5 éves kortól ajánlott.

Csütörtökön és kéthetenként szombatonként délután 3 órától alap programozási ismereteket sajátíthatnak el a 8. életévüket már betöl-

tött gyerkőcök Molnár Dániel könyvtáros foglalkozásain. A részvétel mindkét esetben ingyenes, viszont az olvasói tagság és előzetes jelentkezés kötelező.

Csütörtökönként délután fél 5-től változatos tematikájú klubfoglalkozások közül válogathatnak a látogatók, korhatári kötöttségek nélkül. November 30-án és december 21-én a Star Wars-univerzum rajongói, december 7-én a Harry Potter varázsvilág kedvelői és a lírabaratok, december 14-én pedig a sci-fi kedvelő közösség tartja öszejevetelét.

December végig várja a látogatókat az intézmény Helyismereti gyűjteményének dokumentumkiállítása, melynek címe: „Minden korszak hoz valami újat...” – jeles kecskeméti évfordulók című dokumentumkiállítás. A tárlat keddtől szombatig 9 és 18 óra között látogatható.

A Középpontban a katedra című, nem csak pedagógusoknak szóló elméleti és gyakorlati előadássorozat keretében november 23-án 5 órakor Dr. Freund Tamás, Széchenyi-díjas neurobiológus, az MTA elnöke látogat el az intézménybe, hogy az információrobbanás kreatív gondolkodásra való hatását taglalja.

November 24-én délután 4 órától a Ferenczy Ida Egyesülettel közös szervezésben Káli-Rozmis Barbara, Erzsébet királyné-kutató tart előadást az intézmény előadótermében. A téma eddig megjelent két, Erzsébet királynőről írott könyve, mely a helyszínen kedvezményes áron megvásá-

rolható. Ugyanezen a napon, délután 3 órától a Sántha György Emlékkör várja egy léleksimogató verselésre a lírabaratokat.

November hónap utolsó szombatján is ingyenesen lehet kipróbálni a Europe Direct Bács-Kiskun jóvoltából az intézmény VR szemüvegét. November 25-én délután 1 órától Lengyelország nagyvárosainak történetével ismerkedhetnek meg az érdeklődők a virtuális valóság élményén keresztül. Az érvényes olvasói tagsággal rendelkezők pedig szabadon válogathatnak az előre meghirdetett időpontok közül, hogy hetente egy-egy óra időtartamban használhassák a VR készüléket.

November 30-án délután fél 5-től újabb képzeletbeli kalandozásra csábítja az érdeklődőket az Utazók a könyvtárban turisztikai előadássorozat. Ezúttal Jakabszállás polgármestere, Szabó György Róbert lesz a csoport rögtönzött túravezetője, az úti cél pedig a virágokban gazdag Szingapúr városállam. A rá következő hónapban pedig a megszokottnál hamarabb, december 14-én délután fél 5-től Szabó Zoltán fotóművész várja egy kubai utazás beszámolójával a közönséget.

December a gyerekek hónapja, így elsejéttől egészen harmincadikáig változatos foglalkozásokkal, programokkal és játékokkal kedveskednek a fiataloknak a könyvtárosok.

Újabb helyi alkotó mutatkozik be december 1-jén délután 5 órától az intézmény Kutatók, alkotók a könyvtárban sorozatának keretében.

Kothencz Henrietta lovas blogger, Az élet lovas oldala, lesz egy farmom az Alföldön című könyvét mutatja be a nagyerdeműnek.

December 2-án délután 2 órától ismét Társasjáték klubbal várja a játékra éhes látogatókat a Kecskeméti Társasjáték Kör Egyesülete. A táblás és kártyajátékok már a közelgő ünnepek hangulatát fogják odavarázsolni, amihez a remek játékmestereket a szervezők biztosítják. Szintén ezen a napon kerül sor Dr. Virág Ágnes művészettörténész Testképek a kortárs művészetben sorozatának záróepizódjára is. 17 órától ezúttal egy vendég, Széplaky Gerda PhD filozófus, esztéta, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Képzőművészeti és Művészetelméleti Intézetének egyetemi docense tart előadást.

December 5-én tartja a 2023. évi utolsó találkozóját a Nyugdíjas Könyvbarátok Klubja. Meghívottjuk egy már többször visszatérő vendég, Bella Rózsa grafikusművész, Pilinszky- és Primus Inter Pares-díjas tanár, aki a Vizsolyi Bibliáról beszél majd a nagyerdeműnek. Szintén ezen a napon, csak délután 5 órától hallgathat meg egy beszélgetést két József Attila-díjas költővel, Zalán Tiborral és Géczi Jánossal a Forrás folyóirat szervezésében, akiket a lap főszerkesztője, Füzi László fog kérdezni.

Immáron hagyomány, hogy az év utolsó hónapjában a Kórusok délutánjával hangolódik az intézmény az ünnepekre. Idén december 6-án (szerdán) délután 2 órától egészen

zárásig vonulnak fel a város gyermek- és felnőtt kórusai, így a zenebarátok hosszú órákon át merülhetnek el a kellemes dallamok ölelésében.

Decemberben a szokottnál hamarabb, a hónap első szerdáján (december 6.) és másodikonként (december 15.) délután fél 4-től tartja, ezúttal egyórás intervallumban HorgolÓra foglalkozását Bitó

Dóra könyvtáros. A részvétel továbbra is ingyenes, viszont a szükséges eszközök (kőzépvastag pamutfonal, olló, 2-2,5 horgolótű) biztosítása továbbra is egyénileg megoldandó.

Az önismeretüket mélyíteni kívánók december 19-én délután fél 5-től vehetnek részt az év utolsó Biblioterápiás foglalkozásán, melyet tovább-

ra is Muráncsik Mónika irodalomterapeuta vezet. A 90 perces alkalom nem helyettesíti az orvosi ellátást, de segít más nézőpontból rátekinteni a mindennapi életre. A részvétel feltétele a regisztráció, melyet legkésőbb december 16-ig tehet meg e-mailben (info@onetextcloser.hu) vagy személyesen a II. emeleti Zenei szolgáltatásban.

A hagyományokhoz híven a könyvtár előadótérképében kap helyet a Kecskeméti Képzőművészeti Szabadiskola növendékeinek éves, ezúttal jubileumi, 30. tárlata. A megnyitóra december 16-án (szombaton) 4 órakor kerül sor, mely kiállítás az intézmény nyitvatartási idejében egészen január 12-ig látogatható.

Steiner Petra

Használtautó-kereskedőnek van-e jótállási kötelezettsége?

A címben feltett kérdés nem költői, hiszen válaszunk is rá: igennel. A választ a Bács-Kiskun vármegyei Békéltető Testület által e témában hozott határozatára alapoztuk.

A testületet egy 13 éves Audi típusú jármű komoly hibája miatt kereste meg egy fogyasztó. Kérelmében ismerte, hogy hidegindításnál a motor hangos, csörgő, kattogó hangot ad. Ez a csörgő hang 8-10 másodperc múlva elmúlik, de melegen is minden újra indításnál jelentkezik. Az autót megmutatta több szerelőnek, akik a hang alapján vezérműlánc cserét javasoltak, aminek költsége szereléssel együtt körülbelül 400.000 forint.

A fenti hiba a vásárlás időpontjában kellő gondosság és körültekintés mellett sem volt felismerhető. A szervizkönyv tanúsága szerint a vezérműlánc cseréje külföldön megtörtént, 157530 kilométernél. Erről számla nincs, de ha ez valóban így volt, akkor ez a hiba 191.100 kilométeres futásnál nem jöhetett volna elő. Ezt az autókereskedőnek írásban és szóban is jelezte, de elutasító választ kapott, ezért a békéltető testülethez fordult. Független szakértői vélemény elrendelését kérte, mégpedig az eladó költségére.

A vállalkozás a válasziratában előadta, hogy a járművet a fogyasztó képviselőjével együtt részletesen megtekintette, átvizsgálta, kipróbálta. Az adásvételkor a jármű sem az indításakor, sem a motor járása közben hangot nem

adott ki, hibát nem jelzett, „szépen járt”. A fogyasztó 6500 km megtételét követően észlelte a problémát.

A vevőtől tudja, hogy a vétel és a meghibásodás közötti időszakban olajcsere történt. A vezérműlánc élet-tartamában kulcsfontosságú a szerelő személye, az általa végzett munka szakszerűsége, avagy hiánya, a javítási technológia, a használt olaj minősége, márkája, mennyisége sem ismert. Ugyanakkor tényként állapítható meg, hogy a hiba a fogyasztó által végeztetett olajcserét követően jelentkezett.

Nem ismeretes az sem, hogy a fogyasztó milyen módon használta a járművet a vételt követő hónapokban, a meghibásodás adódhatott akár a szokásostól eltérő vezetési magatartásából is. Ezért a kereskedő nem tartja magát felelősnek.

A fogyasztó a vállalkozás válasziratára akként reagált, hogy az eladott autót a kereskedő nem látta. Nem volt hajlandó arra, hogy saját költségén megállapítsa a hibát, nagyságát és okát. Holott ha a kereskedéstől független szakértői vélemény esetleg azt állapítaná meg, hogy a meghibásodás oka a vásárlást követően keletkezett, akkor a vállalkozás mentesülne jótállási kötelezettsége alól.

A fogyasztó megjegyezte: nem az „utcaról” vásárolt, hanem kereskedőtől, jóhiszeműen bízva a kereskedés szakértelmében, 15 éves tapasztalatában. Hozzátette: az

olajcsere nem igényel komolyabb szaktudást, de azt egy 50 éves tapasztalattal rendelkező szerelő végezte, egy Audi szerviz által javasolt olajjal. Ami pedig a szokásostól esetleg eltérő vezetési stílust illeti, 30 éve rendelkezik jogosítvánnyal, már 250.000 kilométert vezetett, több használt autót vásárolt, a legutóbbival közel 200.000 kilométert tett meg, de ilyen hibával még soha nem találkozott. Ugyanakkor a mostani autó használata során hétről hétre újabb problémák jöttek elő.

Kiderült, hogy a csomagtartó kalaptartója törött, a hátsó rendszámtábla világítása nem működik. A világító biztosíték pár hét után le is esett, majd a baloldali ablakemelő mondta fel a szolgálatot, és amikor a vezérműlánc csörögni kezdett jelezte a kereskedésnek, hogy itt valami nagyon nincs rendben.

A békéltető testület a rendelkezésre álló adatok, a kérelemben, a válasziratban és azok mellékleteiben foglaltak figyelembevételével, a bizonyítékok összességének mérlegelésével a vonatkozó jogszabályok alapján hozta meg határozatát, s megállapította a fogyasztói kérelem megalapozottságát.

A vállalkozásnak szavatossági kötelezettsége alapján saját költségén független szakértővel meg kell vizsgáltatnia a szóban forgó autót, a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül. Amennyiben a szakvélemény az eladás időpontjában is

már fennálló, szavatossági kötelezettség körébe tartozó hibát állapít meg, úgy a kereskedésnek gondolkodnia kell a javításról. Mindemellett a szakértői vizsgálatnak ki kell terjednie a fogyasztó által jelzett többi hibára is (kalaptartót rögzítő fogantyú törött, elektromos ablakemelő nem működik stb.), amelyekre a kereskedő válasz iratában nem is reagált.

A testület indoklása szerint a vonatkozó jogszabályok alapján a vállalkozásnak minimum 1 év szavatossági kötelezettsége van, a hibás teljesítésért köteles helytállni.

Csak abban az egy esetben mentesülhet a felelősség alól, ha hiteles módon (független szakértői véleménnyel) bizonyítja azt, hogy a meghibásodás oka a vásárlást követően keletkezett.

Amennyiben nem tudja, vagy mindezt nem lehet bizonyítani, abban az esetben felelősséggel tartozik. A bizonyítás terhe a vállalkozóra hárul. Az autókereskedés felelősségén azon tény nem változtat, hogy a fogyasztó a járművet vásárlás előtt átnézte, kipróbálta. Ez a körülmény a jogszabályból eredő bizonyítási terhet még nem fordítja meg.

Kovács Klára

A Bács-Kiskun megyei Békéltető Testület elérhetőségei:
levélcím: 6000 Kecskemét, Árpád krt. 4.
Telefon: 76/501-525
E-mail: bekeltetes@bacsbekeltetes.hu

– Mikor érünk már oda? – kérdezte Adél, és eligazított egy hajfűrtöt a szeméből.

– Hová? – vonta össze a szemöldökét Gügecse.

– Oda, ahová tartunk.

– Majd, ha oda kell érünk, ott is leszünk – mondta a szörny, és kacscintott.

– Ki dönti el, hogy hová menjünk? – kíváncsiskodott tovább Adél.

– Talán a szél, talán a fű, talán az eső, talán a Gofri begyéből lehulló apró, szürke tollpihe.

– Vagy ez a kis mászka itt a lábamon – mutatott Adél mosolyogva a nadrágján ülő csigára.

– De aranyos! Biztosan a fogók országában ragadt a nadrágodra – vélekedett Gügecse.

Adél óvatosan levette a lábáról a kis állatot, aki rögtön visszabújt háza rejtékébe. Letette egy kőre és figyelte, hogy hogyan tolja ki újra a szarvát.

– Gügecse! – szólt egyszerre a kislány.

– Tessék, Adél.

– Ugye neked is van anyukád és apukád?

– Persze – mondta Gügecse kisé bizonytalanul.

– Ők is a kék metró alagútjában laknak?

– Nem, ők egész máshol – hajtotta le a fejét Gügecse.

– Talán rájuk is az angyalok vigáznak valahol?

Gügecse nem felelt, csak a fejét rázta, miközben nézte, ahogyan a kis Mászka elindul felfedezni a metrókocsi parányi dzsungelét. Szeméből apró könnycsepp gördült a padlóra. Adél rögtön észrevette:

– Hiányoznak, ugye? Tudod mit? Látogassuk meg őket!

– Nem lehet – mondta Gügecse szomorúan, és kitörölte szeméből a könnyeket.

– Éppenséggel meglátogathatná őket, de nincs velük jóban

Adél és Gügecse 8.

– hangzott Chauffe úr recsegő hangja a hangosbeszélőből.

– Chauffe úr, te hallgatózol? Ez nagyon csúnya dolog! – utasította rendre Adél.

– Pedig ez az igazság – szólt ismét Chauffe úr.

– Igaz ez? – kérdezte Adél, szemét a szörnyre szegezve.

Gügecse némán bólintott.

– És miért nem vagy velük jobban? Haragszanak rád valamiért?

– Haragszanak.

– Rosszalkodtál?

– Rosszalkodtam.

– És nem kértél bocsánatot?

De Adél nem hallotta Gügecse válaszát, mert Chauffe úr meghúzta a féket, és a szerelvény kerekeinek még a szokottnál is nagyobb csikorgása elnyomta a szörny hangját.

A metró ezúttal a föld alatt, egy sötét sziklaalagútban állt meg. Az ajtók kinyíltak, Chauffe úr már kint is termelt, és kiszállásra bízta az utasokat. Most Muffin volt a sor, hogy elkísérje Adélt és Gügecsét. Chauffe úr aztán visszaszállt a vezetői fülkébe, egy zacskó szotyit vett elő és bekapcsolta a rádiót, ahonnan hangos gitárzene tört elő. Adél megcsóválta a fejét, és ezt mondta:

– Apu is ilyen zenét szokott hallgatni. Mindig jó hangosra feltekeri, hogy idegesítse a morcos Panelka nénit. Anya sosem engedte meg neki, hogy ezt a szörnyű nyekergést hallgassa. Mintha a szomszéd Zimmer bácsi Bömbi macskájának a farkát húzogatóna. El is neveztem macskanyúzó zenének. De amióta anya elment, nincs, aki rászóljon. Én inkább hagyom, hadd hallgassa, mert látom rajta, hogy úgy szereti, és én akkor örülök, ha ő is örül. Apu mostanában

alig nevet, de amikor a kedvenc zenéjét hallgatja, legalább a szeme mosolyog egy picit.

Miközben Adél apuról mesélt, elindultak arrafelé, amerre világosságot láttak, hátha arra kijutnak az alagútból.

Nemsokára egy sziklába vájt lépcsősor előtt álltak. A nedves kőfalakat itt-ott olajmécsek világították meg. Ez lehetett a fény, amit távolról láttak. Adél ránézett a szörnyre, aki bátorítóan intett a fejével a lépcsők felé, így hát elindultak. A kislány félelme azért még nem párologott el teljesen, egyik kezével megfogta Gügecse mancsát, másikkal a nyakában függő medált markolta, így kaptattak fel a lépcsőn. A lépcsők tetején egy kőajtó várta őket, amibe különféle hangszerek mintáit vésték. Adél még mindig Gügecse mancsát szorította, nem merte kinyitni az ajtót. A szörny is megtorpant, mert bár igaz, ami igaz, szörny volt, de nem abból az ijesztgetős fajtaból, és bizony néha neki is inába szállt a bátorsága. Gügecse végül megnyomta a kilincset, és beléptek az ajtón, ami aztán hangos döndüléssel mindjárt be is csukódott mögöttük. Szerencsére Muffin még éppen be tudott röppenni rajta, anélkül, hogy farktollai becsipődték volna.

Hatalmas teremben találták magukat, ami leginkább egy sziklába faragott földalatti színházhoz hasonlított. A plafonról pompás kőcsillárok lógtak le, körös-körül a legváltozatosabb formájú cseppkövek díszítették a falakat. Gügecse nagy szakételemmel kezdett el mesélni Adélnak a barlang kincseiről:

– Nézd, Adél, az ott egy függő cseppkő, a sztalaktit. Az pedig, ott a jobb oldalon egy álló cseppkő, a

sztalagmit, és van olyan is, ahol a kettő összeér, az a sztalagnát, a cseppkőoszlop.

– Gyönyörűek – hűledezett Adél. – Honnan ismered ilyen jól ezeket a kőeket?

– Valamikor én is ilyen helyen laktam. A szobám falában kék, zöld, piros kristályok csillogtak, mindenhol cseppkövek nőttek ki. Az ágyam mellett tiszta vízi patak csörgedezett; éjszaka álomba kísért a hangja, reggel felébresztett hűs vize. De szép is volt! – mondta Gügecse vágyakozva. – Olyan buta voltam, hogy lecseréltem ezt egy piszkos, zajos metróalagútra.

– Hát cseréld vissza!

– Ez nem olyan egyszerű – mondta Gügecse szomorúan.

– Dehogynem! Elkísérlek! – bízta Adél. – Ki tudja, hátha a tekerítő egy szer véletlenül odavisz minket.

Gügecse nem válaszolt. Adél sem szólt. Csendes áhítattal nézték az őket körülvevő, földalatti világot.

Égészen hátul álltak a sötét, üres nézőtérén, a cseppkőből kifaragott székek között. Akkor vették csak észre, hogy a színpadon egy népes zenekar foglalt helyet.

A karmester háttal állt, és teljes átéléssel vezényelt, feje búbja kopasz volt, cserébe hosszú haját növesztett, ami furán összekuszálódott az ide-oda mozgástól. Középen egy ezüstruhába öltözött, gyönyörű hölgy állt, aki úgy tett, mintha énekelne, de torkát egyetlen hang sem hagyta el. Az énekesnő mögött a zenekar minden egyes tagja a hangszerén játszott, de egy apró nesz sem bujt elő a zeneszerszámokból. A teremben a póklábak kopogását is hallani lehetett. Adél és Gügecse megilletődve nézte ezt a néma koncertet.

Wesz Péter

Volt egyszer egy ABC

Három évtizedig szolgálta a városrészben élőket a Vacsai közű ABC. Az itt élőknek számos szép emléke fűződik a néhány éve elbontott áruházhoz. Egykori munkatársával idéztük fel az üzlet mindennapjait.

A dinamikusan fejlődő Vacsai közű egyik olyan városrésze volt Kecskemétnek, ahol az itt élők nehezen tudtak hozzájutni a mindennapi élethez szükséges termékekhez. Ezért a városi

tanács 1988-ban megállapodást kötött az akkori Konzum Kereskedelmi Vállalattal, hogy építsen a Vacsai közű 20. szám alatti központi telken egy üzletet. A szerződést tettek követették, 1989 tavaszán el is indult az építkezés, és nagyon rövid idő, öt hónap alatt meg is épült a Vacsai közű ABC. Az épület jól illeszkedett a családi házas környezetbe.

Az 533 négyzetméter alapterületű létesítmény célszerűen szolgálta a bolt dolgozóinak munkáját és ezzel együtt a vásárlók érdekeit is. Tágas eladótérrel, raktárral és kiszolgáló egységgel rendelkezett

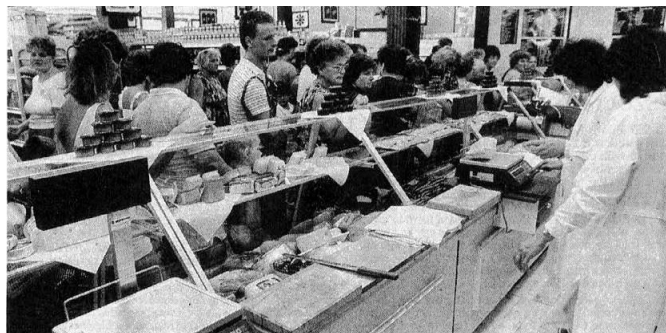
– dicsérték a megnyitáskor az újságok és városrész lakói is. Induláskor a Konzum Kereskedelmi Vállalat üzemeltette, amely ekkor élte fénykorát. A gazdag és biztonságos ellátás volt a legfontosabb szempont a tevékenységük során.

Az üzlet mellett tágas parkoló állt, bent rend és tisztaság uralkodott mindenütt. Bőséges választék volt, az ide betérő vásárló szinte mindent meg tudott venni, amire a hétköznapiakban szüksége volt. Mindig friss áruval várták a vevőket, melyet a vezető a környékbeli termelőkől is vásárolhatott. Egészségesen megtermelt zöldséget, gyümölcsöt, tojást, friss húsárut kínáltak a vásárolni szándékozók részére.

Molnár István volt a boltvezető, aki – Szabóné Blázsik Ilona, vagy ahogyan mindenki ismeri, Ica, a bolt egykori munkatársa emlékezik – nagyon rátermett, jó vezető volt. Voltak hétfégi akciók, gyakran a városközpontból is kijöttek az emberek ide vásárolni, olyan jó híre volt az üzletnek. Rengeteg vásárló volt, a vevők sorban álltak, mind a három pénztár szinte mindig

működött. Ebben az időben még helyben darálták a kávé, és annak finom illata lengte be az üzletet. Virágot is lehetett vásárolni egy külön működő árustól az üzlet előterében.

Molnár István nagyon jól ve-

zette a boltot, a dolgozók is szívügyüknek tekintették az üzlet sikerét, jó munkahelyi közösség kovácsolódott belőlük. Icauka boldogan idézte fel, hogy egyik szilveszter előtt például bizonyos összegű vásárlás felett egy malacot lehetett nyerni, ez volt a fődj. Emlékei szerint húsz-huszonöt fő dolgozott két műszakban reggel 7 órától este 7 óráig. Ica egyformán szerette a vásárlókat, őt is nagyon kedvelték, szívesen fizettek nála az

emberek. Többször volt kiváló dolgozó (az évek során később és máshol is), elismerték a munkáját, részesült jutalomban, s ha épp fülön csipett egy tolvajt – mert persze ilyenre is volt példa –, szabadnapot ka-

Vacsiközi lakóként most a ház körüli teendők és unokái kötik le energiáit, és ő gondozza a közeli Guba park virágainak egy részét.

A boltnak később megkopott a fénye, bár többször üzemeltetőt váltott, és a népszerűsége is lassan veszített erejéből. Új versenytársak jelentek meg, idővel felépült a Penny, a Tesco, megváltoztak az emberek vásárlási szokásai.

A tulajdonos 2019-ben úgy döntött, hogy a bolt helyén egy új, többemeletes társasházat húz fel. A lakossági ellenállást meghallgatva változtatott a terveken, egy földszintes szupermarket lett volna a telek új építménye. 2020-ban a meglévő épületet lebontották, az új ABC tervei viszont nem kapták meg az engedélyeket a hatóságoktól. A tulajdonos nem tett le a terveiről, de hogy mi épül majd a területen, még pontosan nem lehet tudni.

Az egykori Vacsiközi ABC megmutatta, hogy van igény egy korszerű, a kor igényeit kielégítő üzletre a városrész szívében.

Hokszia Ildikó

ÓVI-SULI Foglalkozások

2023/2024

Jelnye:

Matthias János Általános Iskola

Kecskemét-Katonalepi Katona Zsigmond u. 1.

Kedves Szülők és iskolába készülő gyerekek!

Az idei tanév nagy feladata a nagycsoporthoz tartozó gyerekek számára, felkészülni az iskolára.

Ehhez szeretnénk hozzájárulni iskolai előkészítő foglalkozásokkal. Alkalmankor sorban megismerkedhetnek a gyerekek a jövő évi 1. osztályos tantervvel. A foglalkozások végén az iskola tantervét ajánljuk, így, ha bármilyen és magánnyelven tudnak tájékozódni ebben a környezetben. Minden foglalkozás valamilyen kézműves, kézműves foglalkozás, melyre szükség lesz a jövő évi iskolai feladatok sikeres elvégzéséhez.

Döntéshozatali feladatokat a 1. alkalommal rendezzük az iskola előkészítő foglalkozásainak keretében az idei Önkéntes a jövő évi 1. osztályos tanterv mellé irányításával és az iskola által támogatott, tantervi követelményekkel.

Számok: 15-30-1015

1. ÓVI-SULI foglalkozás: 2023. okt. 19. Játékos ismerkedés

2. ÓVI-SULI foglalkozás: 2023. nov. 23. Számokhoz való utazás

3. ÓVI-SULI foglalkozás: 2023. dec. 14. Karácsonyi készülődés

4. ÓVI-SULI foglalkozás: 2024. jan. 25. Nevelési év

5. ÓVI-SULI foglalkozás: 2024. febr. 29. Magyaróra fel

2024. március 8. /péntek/ Nyit-nap

Bemutató foglalkozások a leendő 1. osztályosok és

Valmancsai Nagycsoporthoz tartozó gyerekekkel együtt

Óvodai rajzverseny

A Magyar Ilona Általános Iskola idén ősszel már 19. alkalommal hirdette meg óvodásoknak szóló rajzpályázatát. Ebben az évben Szutyjev Vidám mesék című könyvéből a „Három kiscica” című részhez kapcsolódó műveket vártak az 5-7 éves korú gyerekektől. Kiss Olívia Maci csoportos kislány 1. helyezést ért el. A Katica csoportos Csósz Nimród 2. helyezést ért el. A Csigabiga csoportos Rádics Milla pedig 3. helyezést ért el. Gratulálunk a gyerekeknek és felkészítő pedagógusainak.

Kiss Olívia

Csósz Nimród

Rádics Milla

Szent Erzsébet, a szolgáló szeretet példaképe – november 19.

Az utcán egy anyuka sétált a kislíával. A kislíu kezében édesség volt, azt majszolgotta. Egy koldussasszony mellett mentek el, aki a járőkelők felé nyújtogatta koszos tenyerét. Mellette egy szurtos képű kiskgyerek kuporgott, rongyos, lötyögő ruhában. Az édességet szorongató kislíu megállt, elengedte anyukája kezét és közelebb lépett a koldusokhoz. Döbbsenten bámulta a sírós szájú koldusgyereket. Mintegy engedélyt kérve a mamájára pillantott, s miután az bólintott, a kis kéregető kezébe nyomta az édességet. Azután tipegve újra elindult az anyukája mellett. Végignézte mindent egy asszony az utca túloldaláról. Széles mosollyal szólt oda a fiatal anyukának: „De aranyos, jószívú a kislí! Most majd vesz neki egy másikat, még nagyobb édességet, ugye?” A kislíu mamája röviden válaszolt: „Nem.” „De hogy-hogy? Miért nem?” – döbbsent meg a másik asszony. „Meg kell tanulnia, hogy aki ad, az lemond valamiről.” – válaszolta nagy határozottsággal az anyuka.

Szent Erzsébetről, a keresztényi szeretet nagy szentjéről emlékezünk meg november 19-én, aki minden idők emberei számára jó példát nyújt az igazi áldozatkésziségre és önzetlenségre. Mi is a sajátossága a valóban keresztényi, azaz krisztusi szeretetnek? Hiszen annyiszor halljuk, hogy a szeretet képessége nem a keresztény hívők sajátossága csupán, arra minden ember képes, vallási meggyőződéstől függetlenül is. Ebben van ugyan igazság, de a tények, a valós élet tapasztalatai mégiscsak ezt mutatják, hogy a vallási élet hanyatlásával párhuzamosan igenis sokaknál megváltozik a szeretetről alkotott fogalom, és főleg annak gyakorlata, méghozzá nem pozitív irányban. A valóban Krisztusra épülő szeretet több mint a korunkban általánosan elfogadott és gyakorolt szeretet-megnyilvánulások. Erről beszél nekünk az iménti kis

történet is. A krisztusi szeretet nem csak a szimpatikusak, a bennünket viszonszerető, a viszonzásra képesek felé mutatkozik meg, hanem azok felé is, akik kinézetükben vagy megnyilvánulásaikban nem vonzóak számunkra, akik nem tudják (vagy nem is akarják!) viszonzni a kapott jót, vagy esetleg éppen az ellenkezőjét érdemelnék. Másrészt a keresztényi szeretet nem áll meg a jótékonykodásban azon a szinten, ami még nem okoz hiányérzetet, úgymond „érvágást” az adakozónak. Nem csak a fölőslég fölőslégéből nyújt valamit a rászorulóknak, hanem ha a másik ember (vagy közösség) okosan mérlegelt helyzete úgy kívánja, akkor bizony abból is adni képes, amire neki is szüksége lenne. Addig igazából nem is lehet beszélni komoly szeretetről, amíg abban nincs valami a kereszt fájdmából, a bizony már vérre menő áldozatkésziségből. Ez az, amire ma kevesen képesek, s amiben Szent Erzsébet igazán nagy volt! Ő nem csak a fölőslégéből adott: ez nyilván nem zavarta volna nemesi rokonait. Ő mindenét odaadta, méghozzá vidám és könnyű szívvvel. Számára éppen a méricskélő szűkkeblűség volt érthetetlen és értelmezhetetlen. A másik, amit napjainkban különösen is érdemes megemlíteni, a jótékonykodás, a karitás tevékenység családi dimenziója. A templomi esküvők végén az ünnepélyes áldás egyik fohásza, amelylyel útnak bocsátjuk az ifjú házasságokat, így hangzik: „Isten szeretetéről tanúskodjatok a világban, hogy a szenvedők és a szegények, akikhez jók voltatok, egykor hálásan fogadjanak majd benneteket Isten örök hajlékában!” A házasságkötés bensőséges, ünnepi perceiben vajon megüti-e a fülünket, vagy még inkább a szívünket ez a gyönyörű áldás? Sokszor bizony nem, ezért újra és újra emlékeztetni kell magunkat rá, mert a család egyik nagyon fontos küldetésére hívja

fel a figyelmet. A napjainkban közkeletű téves elképzeléssel szemben ugyanis a házasság és a család egyáltalán nem két ember magánügye csupán! Az esküvő szertartása többek között azért is kap olyan komoly hangsúlyt az egyház tanításában, mert a házasságnak és a családnak társadalmi vonatkozása, társadalmi küldetése is van. Nem pusztán két ember egymás iránti, nyilvánvalóan szubjektív érzelmeiről van itt szó, hanem az egész emberiség legalapvetőbb közösségéről, amely alapsejtjeül szolgál minden más emberi együttélésnek. A családban élő férj, feleség és a gyerekek sokszor rászorulnak a társadalom segítségére, támogatására, és ilyenkor jogosan igénylik is azt. Azonban a családban élőknek is vannak kötelességeik a társadalom többi tagja felé. Nem lehet ráhagyni a nehéz helyzetben lévőket megsegítését minden esetben valamiféle nagy, arctalan intézményre, amelyet „önkormányzatnak, egyháznak vagy államnak” nevezünk, s mi magunkat pedig nem értelmesszük annak részeként csak akkor, amikor kapni kell vagy lehet! A falvakat, városokat, az államot és az egyházat is emberek és családok építik fel. Konkrét emberek, konkrét családok. A nagy intézmények legtöbbször túl távol vannak ahhoz, hogy egy-egy rászoruló, segítési lehetőséget észre vegyenek, a családok azonban alkalmasak arra, hogy meglássák a konkrét szomszéd, osztálytárs vagy munkatárs szükségét. Nem is mindig intézményes segítségre van szükség (sőt, legtöbbször nem arra) – pusztán egy kisebb odafigyelésre, adománnyra, fizikai támogatásra, amire egyetlen vagy néhány ember is képes. Milyen meglepően szép tapasztalat, amikor családtagokat együtt látunk tevékenykedni mások érdekében, amikor nem csak egy-egy családtag részéről nyilvánul meg a szociális érzékenység, hanem ezen a területen is kinyilvánul a férj, a

feleség és a gyerekeik egysége! Bizony, nem csak egyéni önzés, hanem „családi önzés” is létezik, bármennyire furcsának is hangzik ez a kifejezés!

Amikor a saját gyerekeink felé a majomszeretet minden örűltségére képesek vagyunk, de a más gyereke mellett elmegyünk a legnagyobb nyomorúságában is! Amikor saját családuknak számos fölősléges dolgot is megengedünk a kényelemszeretet és a fogvasztás területén, de éppen ezzel a hamisan felfogott családi iránti felelősséggel megnyugtadjuk a lelkiismeretünket akkor, ha másokon nem segítünk egészen extrém esetekben sem! Pedig ne gondoljuk, hogy ezzel a módszerrel majd sikerül hálás és önzetlen, családszerető, szűleiket megbecsülő gyerekeket nevelnünk! Bizonyára ismert a nagyon is igaz tétel: a gyermek számára nagyobb biztonságérzetet ad az, ahogyan a szűlei egymást szeretik, mint ahogyan őt magát szeretik. Ugyanígy: a gyermekek többet tanulnak meg az igazi emberszeretetről akkor, ha a szűleik másokat, idegeneket is szeretnek, nem csak őket, a saját gyermekeiket kényeztetik. Bizony azokból a családokból kerül ki a legtöbb önző, másokkal nem törődő, öreg korukra saját szűleiket is magára hagyó gyermek, amelyekben magas fokon gyakorolták a családi önzést, a gyermekek elkényeztetését. Ezzel szemben Szent Erzsébet belevonta az önzetlen adakozásba a férjét és gyermekeit is.

Tudjuk, hogy Lajos, a férje mennyire megbecsülte és tisztelte Erzsébet emberszeretét, miután taníja volt a rózsacsodának, illetve a leprás beteg helyében magát Krisztust pillantotta meg a saját ágyában. Saját szűleitől, testvéreitől is megvédte Erzsébetet, akik épp azzal vádolták, hogy családjá vagyonát tékozza el. Erzsébet magával vitte a nyomorba gyermekeit is, miután férje halála után rokonai elűzték. Akarta, hogy gyer-

Újborok kezelése

Legutóbbi két lapszámunkban néhány tanácsot osztottunk meg azon olvasóinkkal, akik szőlőtermésüket (akár saját, akár vásárolt), párlat, vagy szőlőpálinka készítésére szeretnék feldolgozni. Most néhány fontos tudnivalót a házi borkészítéssel foglalkozó gazdák számára szeretnénk közreadni. Bár a borfogyasztás Magyarországon jelentősen csökken, a kiskertekben megtermelt szőlők feldolgozása, már csak a hagyományok miatt is, fontos helyet töltenek be a családok életében. Remélve, hogy az intézetnél tapasztalt szőlőfelvásárlási láz után a felhasznált termésből nemcsak pálinkát főztek, és a saját kertben termelt fürtökből is bor készült, most néhány aktuális borkezelési teendőt ismertetünk.

A bor készítése, kezelése, tárolása során számos körülmény befolyásolja, veszélyezteti a bor finomságát, egészséges állapotát, tisztá illatát, kellemes zamatát, szép színét, csillogó tisztaságát. Kellő gondossággal, a pincehigiénia be-

tartásával, alapos felkészültséggel végzett borászkodás esetén a borhibák megelőzhetők, illetve a kezdeti szakaszban észlelve könnyen elháríthatók. Novemberre a mustok már kiejedtek, kezdődhetnek a bor stabilizálást célzó pinceműveletek, elsőként a fejtés. A fejtés a hagyományos borászatban önálló (iskolázó) pinceművelet. A fejtés célja egyrészt a bor megtisztítása (hogy a tiszta bort a seprőtől elválasszuk), másrészt hogy a bor levegőztetésével elősegítsük fejlődését, stabilizációját.

A fejtés ideje. A bor fejlődése szempontjából az első fejtés a legfontosabb. Ideje az erjedés befejezése, illetve a bor letisztulása után van. Általában a zajos erjedés után 2-8 hét múlva időszzerű.

Korai fejtést igényelnek a természetes szőlőillattal és zamattal rendelkező, könnyű, reduktív borok, valamint a savszegény borok. Környékünkön ezekből a fajtákból találhatjuk a legtöbb szőlőt.

Oxidációs elváltozások. A legtöbb házi kerteknél gyako-

rolt borkészítésnél még ma is sokan alkalmaznak fahordós amikora a tárolt a bor oxidálódik, ési levegős illattal, ízzel jelentkezik. Ez a károsodás a megfelelő alapkénezés elmulasztása, illetve az átmenetileg előforduló darabban tartás miatt következik be. Ha a borban a szabad kénesav mennyisége 4-6 mg/l-re csökken, akkor már fennáll a veszélye az oxidálódott íz kialakulásának a fahordós tárolásnál. Ennek megszüntetése egy jelentősebb mértékű (60-80 mg/l) kénezés szolgál. Nem kell félni a kénezésről, okszerű és mértékletes alkalmazása csak segít, egészségtelenül ártalmatlan.

Kénezési hibák. A kénezés alapvető borkezelési művelet, amely nélkül nem lehetséges eltartható, jó minőségű bort készíteni. Kellő időben elvégzett optimális kénezéssel tudjuk biztosítani a borok megfelelő védelmét és fejlődését. Az újborok első kénezése döntő jelentőségű, ezért is nevezzük alapkénezésnek, melynél ügyelni kell arra, hogy az erjedés teljesen befejeződjön, mert különben biztosan kénhidrogén lesz a borunk, amelyet már csak külön ke-

Dr. Kerényi Zoltán

zeléssel tudunk megszüntetni (0,2-0,8 g/hl rézsulfát adagolással).

Lágy karakterű borok esetében 50 mg/l szabad kénesav szintet alakítsunk ki és ugyanilyen érték megfelelő az üde, illatos könnyebb boroknál is. Különösen, ha csemegezőlő az alapanyag.

Hordó okozta hibák. Az egészséges, jól fahordó jelentősen hozzájárul a bor fejlődéséhez, finomodásához, de egyes esetekben a hordó hibákat is okozhat. A helytelenül kezelt vagy elhanyagolt hordók súlyos illat és íz hibát idéz elő.

(Forrás: agronaplo.hu)

Októberi kecskeméti sporthírek – ízelítő:

LABDARÚGÁS

A Kecskeméti TE a férfi felnőtt első osztályú labdarúgó bajnokságban a Diósgyőri VTK csapatához látogatott, ahol 3-1 arányú vereséget szenvedett.

A hazaiak végig sok helyzetet alakítottak ki, míg a vendégek az első félidőben rosszul játszottak. A második játékrészre feljavultak, de a harmadik gól megpecsételte a sorsukat.

KTE – Paksi FC 1-1. Összességében igazságos döntetlen született ezen a küzdelmes meccsen. A hazaiak jól játszottak, de sok ígéretes helyzetet hagytak ki.

Újpest FC – KTE 5-3. Megérdemelt hazai siker született. A végére a vendégek szorossá tudták tenni a találkozót, de ez már kevés volt.

KTE – ZTE FC 3-1. A vendéglátók végig jobban játszottak 2-0 arányban vezettek is már a félidőben. Ezt a lendületes játékot a második félidőben is tudták folytatni, így megérdemelt a győzelem.

RÖPLABDA

A Dunaújvárosi KSE fogadta Extraligás meccsen a Kecskeméti RC férfi első osztályú röplabda csapatát a bajnokságban. A vendégek végig betartották a taktikai utasításokat, végig nagy akaraterővel játszottak

FUTSAL

A magyar férfi első osztályú futsal bajnokságban szereplő SG Kecskemét Futsal csapata az MVFC Berettyóújfalu csapatát fogadta Lakitelken. Jó

hozzaállással mentek bele a mérkőzésbe a hazaiak, sok helyzetet dolgoztak ki, így egy küzdelmes meccsen igazságosnak mondható 2-2-es döntetlen született.

SG Kecskemét Futsal – PTE PEAC 9-0. Végig nagyon koncentráltan játszottak a hazaiak, így a nagy különbségű győzelem is megérdemelt.

KOSÁRLABDA

A férfi kosárlabda NB I-ben szereplő DUNA ASZFALT-DTKH a Sopron KC csapatát fogadta hazai pályán és nyert 83-80 arányban. Rosszul kezdtek a hazaiak, de aztán tudtak váltani és jó védekezésüknek köszönhetően a támadásaik is feljavultak, így előnyre tudtak szert tenni. Küzdeni tudásból jelesre vizsgázott a csapat.

DEAC – DUNA ASZFALT-DTKH 79-71. A vendégek többször is irányították a mérkőzést, de a végére alábbhagyott a koncentráció, így végül megérdemelt hazai siker született.

Zalakerámia ZTE KK – DUNA ASZFALT-DTKH 94-80. A legfontosabb pillanatokban hibáztak a vendégek, amit kihasználtak a hazaiak, így megérdemelten győztek.

DUNA ASZFALT-DTKH – Arconic-Alba Fehérvár 99-104. Végig jól játszottak a vendégek, de a hazaiak is kitettek magukért, végül apró különbségek döntöttek. Bizakodásra adhat okot a hazaiaknak ez a játék a jövőre nézve.

Budapest Honvéd – DUNA ASZFALT-DTKH 79-67. Nem várt, fájó vereséget szenvedett a híros város csapata a fővárosban.

Dr. Kovács Péter